

ADAM KLASIŃSKI¹, ADAM LARYSZ²

Microlepidoptera zebrane w roku 2020 w okolicach Olsztyna w środkowej części Wyżyny Krakowsko- Wieluńskiej

<http://doi.org/10.5281/zenodo.4506492>

¹ Częstochowskie Koło Entomologiczne przy Muzeum Częstochowskim, Aleja NMP 47, 42-217 Częstochowa, Polska, e-mail: adamklas@op.pl

² Dział Przyrody, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu, pl. Jana III Sobieskiego 2, 41-902 Bytom, Polska, e-mail: a.larysz@muzeum.bytom.pl

Abstract: Microlepidoptera collected in 2020 in Olsztyn vicinity in the central part of the Kraków-Wieluń Upland. Recent field research yielded 158 species of micro-moths from 31 families. Two of them were for the first time recorded in Poland: *Trifurcula subnitidella* (HAW.), *Aethes bilbaensis* (RÖSSLER), the other 10 species are new to the Kraków-Wieluń Upland and Province of Silesia: *Depressaria artemisiae* NICKERL, *Mompha miscela* (DEN. et SCHIFF.), *Coleophora ditella* ZELL., *Coleophora silenella* H.-S., *Coleophora vulnerariae* ZELL., *Bryotropha desertella* (DOUGL.), *Scrobipalpula psilella* (H.-S.), *Stomopteryx remissella* (ZELL.), *Cochylis atricapitana* (STEPH.) and *Phiaris schulziana* (F.).

Key words: Micro-moths, south-central Poland, biodiversity.

WSTĘP

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska jest słabo zbadana pod względem występowania motyli mniejszych. Ostatnie dane z tej krainy dotyczą zwójkowatych (KLASIŃSKI 2019). Wcześniejsze badania to są już historyczne dane z początków XX wieku PRÜFFER (1911, 1914, 1918), MASŁOWSKI & MASŁOWSKI (1928, 1936). Pierwszy autor prowadził badania terenowe na południowy-wschód od Częstochowy (Ryc. 4A, B), w pobliżu miejscowości Olsztyn 50°44'55"N, 19°16'37"E, na wysokości 345 m npm, od 15 maja do 20 sierpnia 2020 roku. Celem badań było poznanie składu fauny motyli związanej ze stanowiskami wzgórz kserotermicznych na podłożu wapiennym i śródładowych wydym (Ryc. 3A, B). Odławiano wszystkie motyle, ale w przeglądzie gatunków znajdują się tylko Microlepidoptera. Do nocnego odłowu motyli stosowane były lampy emitujące światło nadfioletowe (UV), zbudowane na podstawie wzoru (BREHM 2017) i okrągłego ekranu (KLASIŃSKI 2020a, b). Materiał dowodowy znajduje się w zbiorze pierwszego autora. Mapy poglądowe wykonano na podkładach MAPA BIORÓZNOODNOŚCI 2020. Nazewnictwo i systematykę przyjęto według (BUSZKO & NOWACKI 2017).

WYKAZ GATUNKÓW

Nepticulidae STAINTON, 1854

Stigmella obliquella (HEINEMANN, 1862), 16 VI – 1 ex.

** *Trifurcula subnitidella* (DUPONCHEL, [1843]), 25 VII – 1 ex. (Ryc. 1F).

Niedawno wykazany jako nowy dla fauny Polski (KLASIŃSKI 2020a).

Ectodemia subbimaculella (HAWORTH, 1828), 5 VI – 1 ex.

Opostegidae MEYRICK, 1893

Opostega salaciella (TREITSCHKE, 1833), 26 VI – 1 ex.

Pseudopostega crepuscullella (ZELLER, 1839), 16 VI – 2 exx.

Adelidae BRUAND, 1850

Cauchas fibulella ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 4 VI – 4 exx, złowione na upatrzzonego.

Incurvariidae SPULER, 1898

Incurvaria oehlmanniella (HÜBNER, [1796]), 4 VI – 3 exx., 8 VI – 1 ex.

Prodoxidae RILEY, 1881

Lampronia corticella (LINNAEUS, 1758), 16 VI – 1 ex.

Tischeriidae SPULER, 1898

Tischeria ekebladella (BJERKANDER, 1795), 18 VII – 3 exx.

Coptotriche marginea (HAWORTH, 1828), 8 VIII – 1 ex.

Psychidae BOISDUVAL, 1829

Diplodoma laichartingella (GOEZE, 1783), 12 VI – 1 ex.

Należy do gatunków występujących nielicznie (MARCINIAK 2002), z woj. śląskiego znany dotąd z Bytomia-Dąbrowy Miejskiej (LARYSZ 2016a).

Teleporia tubulosa (RETZIUS, 1783), 16 VI – 2 exx.

Bijugis bombycella (DENIS & SCHIFFERMLÜLER, 1775), 16 VI – 5 exx., 19 VI – 1 ex., 28 VI – 3 exx.

Tineidae LATREILLE, 1810

Nemapogon clematella (FABRICIUS, 1781), 23 VI – 2 exx.

Związany jest z lasami liściastymi, gdzie rozwija się w próchniejącym drewnie drzew liściastych, zasiedlonych przez grzyba *Hypoxylon fuscum* (PERS.) FR. (GAEDIKE 2015).

Trichophaga tapetzella (LINNAEUS, 1758), 19 VI – 1 ex.

Tinea trinotella THUNBERG & WENNER, 1794, 27 VI – 1 ex., 19 VII – 1 ex.

Morphaga choragella (DENIS & SCHIFFERMLÜLER, 1775), 16 VI – 2 exx.

Monopis monachella (HÜBNER, [1796]), 16 VI – 1 ex.

Bucculatricidae FRACKER, 1915

Bucculatrix artemisiella HERRICH-SCHÄFFER, [1855], 19 VI – 1 ex.

Bucculatrix bechsteinella (BECHSTEIN & SCHARFENBERG, 1805), 16 VI – 3 exx., 23 VI – 2 exx.

Bucculatrix cristatella (ZELLER, 1839), 16 VIII – 1 ex.

Bucculatrix humiliella HERRICH-SCHÄFFER, [1855], 05 VIII – 1 ex.

Bardzo rzadko spotykany gatunek (WALCZAK 2011). Znany z województw: lubelskiego, lubuskiego, małopolskiego, śląskiego i wielkopolskiego (BUSZKO & NOWACKI 2017). Z woj. śląskiego wykazany tylko z Mysłowic (LARYSZ 2012).

Gracillariidae STAINTON, 1854

Aspilapteryx tringipennella (ZELLER, 1839), 19 VII – 1 ex.

Calybites phasianipennella (HÜBNER, [1813]), 12 VI – 2 exx., 23 VI – 2 exx., 27 VI – 4 exx.

Parornix anglicella (STAINTON, 1850), 16 VI – 1 ex.

Parornix betulae (STAINTON, 1854), 5 VI – 1 ex.

Phyllonorycter geniculella (RAGONOT, 1874), 13 VII – 2 exx.

Phyllonorycter heegeriella (ZELLER, 1846), 9 VIII – 2 exx.

Phyllonorycter issikii (KUMATA, 1963), 20 VIII – 3 exx.

Phyllonorycter roboris (ZELLER, 1839), 27 VI – 7 exx., 5 VIII – 4 exx.

Phyllonorycter sagitella (BJERKANDER, 1790), 11 X – 1 ex.

Cameraria ohridella DESCHKA & DIMIĆ, 1986, 20 V – 1 ex.

Plutellidae GUENÉE, 1845

Plutella xylostella (Linnaeus, 1756), 20 VI – 4 exx., 25 VI – 7 exx., 5 VII – 6 exx.

Eidophasia messingiella (Fischer V. Röslerstamm, 1839), 16 VI – 1 ex.

Yponomeutidae STEPHENS, 1829

Pseudoswammerdamia combinella (Hubner, 1786), 16 VI – 1 ex.

Swammerdamia pyrella (De Villers, 1789), 16 VI – 1 ex.

Paraswammerdamia albicapitella (Scharfenberg, 1805), 16 VI – 1 ex.

Cedestis subfasciella (Stephens, 1834), 9 VIII – 6 exx.

Ocnerostoma friesei Svensson, 1966, 9 VIII – 3 exx.

Argyresthiidae MEYRICK, 1932

Argyresthia curvella (LINNAEUS, [1760]), 23 VI – 1 ex.

Argyresthia goedartella (LINNAEUS, 1758), 20 VIII – 1 ex.

Lyonetiidae STANTON, 1854

Lyonetia clerkella (LINNAEUS, 1758), 15 VI – 3 exx.

Leucoptera laburnella (STANTON, 1851), 27 VI – 1 ex.

Ethmiidae BUSCK, 1909

Ethmia bipunctella (FABRICIUS, 1775), 20 VII – 2 exx.

Agonoxenidae MEYRICK, 1926

Blastodacna atra (HAWORTH, 1828), 25 VII – 2 exx.

Znaleziony na Górnym Śląsku w Imielinie (LARYSZ 2008).

Elachistidae BRUAND, 1851

Elachista albifrontella (HÜBNER, 1817), 15 VI – 2 exx.

Elachista argentella (CLERCK, 1759), 20 V – 6 exx.

Elachista bisulcella (DUPONCHEL, 1843), 27 VI – 1 ex.

Nowe stanowisko w województwie śląskim, dotąd znany z Mysłowic (LARYSZ 2014), oraz Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (MAROŃ & LARYSZ 2020).

Depressariidae MEYRICK, 1883

* *Depressaria artemisiae* NICKERL, 1864, 25 VI – 1 ex., 27 VI – 3 exx. (Ryc. 2C).

Gatunek rzadko spotykany. Współcześnie wykazany z woj. lubelskiego, podlaskiego i pomorskiego (BARANIAK *et. al.* 1998, BLAIK *et al.* 2019). Nowy dla Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej i województwa śląskiego.

Depressaria depressana (FABRICIUS, 1775), 19 VII – 7 exx.

Oecophoridae BRUAND, 1851

Denisia stipella (LINNAEUS, 1758), 5 VI – 1 ex.

Crassa unitella (HÜBNER, 1796), 19 VII – 1 ex.

Pleurota bicostella (CLERCK, 1759), 5 VI – 2 exx., 26 VI – 2 exx.

Autostichidae LE MARCHAND, 1947

Oegoconia deauratella (HERRICH-SCHÄFFER, [1854]), 9 VI – 1 ex., 19 VII – 3 exx., 20 VII – 1 ex.

Blastobasidae MEYRICK, 1894

Blastobasis phycidella (ZELLER, 1839), 15 VI – 6 exx., 27 VI – 2 exx.

Gatunek znany niemal z całego kraju, wykazany z 10 województw (BUSZKO & NOWACKI 2017). Znaleziony na Wyżynie Łódzkiej (PAWLIKIEWICZ & KAZIMIERCZAK 2009). Znany także z Górnego Śląska (LARYSZ 2012).

Hypatopa binotella (THUNBERG, 1794), 27 VI – 1 ex.

Scythrididae REBEL, 1901

Scythris seliniella (ZELLER, 1839), 25 VI – 1 ex. (Ryc. 1B).

Poprzednio na tym stanowisku stwierdzony 20 VIII 2008 – 1 samiec. Motyl występuje na murawach kserotermicznych, na glebach gipsowych, wapiennych lub lessowych (WALCZAK *et al.* 2013). Znany z 10 stanowisk w południowej części kraju, w większości już historycznych (BARAN 2005). Gatunek występuje lokalnie (BARAN 2002).

Momphidae HERRICH-SCHÄFFER, 1857

Mompha langiella (HÜBNER, 1796), 16 VI – 1 ex.

* *Mompha miscella* ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 20 VIII – 2 exx. (Ryc. 1D).

Znany z 6 województw (BUSZKO & NOWACKI 2017), nowy dla województwa śląskiego.

Batrachedridae HEINEMANN et WOCKE, 1876

Batrachedra pinicolella (ZELLER, 1839), 27 VI – 2 exx.

Coleophoridae HÜBNER, 1825

Coleophora caelebipennella ZELLER, 1839, 22 VII – 1 ex.

Coleophora coronillae ZELLER, 1849, 27 VI – 2 exx.

Znany z Górnego Śląska (MAROŃ & LARYSZ 2020).

* *Coleophora ditella* ZELLER, 1849, 25 VI – 4 exx., 13 VII – 6 exx. (Ryc. 2E).

Znany tylko z 4 województw (BUSZKO & NOWACKI 2017), nowy dla województwa śląskiego.

Coleophora gnaphalii ZELLER, 1839, 8 VI – 1 ex., 16 VI – 1 ex.

Coleophora lineolea (HAWORTH, 1828), 22 VII – 1 ex.

Coleophora serratella (LINNAEUS, 1761), 20 V – 5 exx.

* *Coleophora silenella* HERRICH-SCHÄFFER, [1855], 25 VI – 5 exx., 27 VI – 5 exx. (Ryc. 2D).

Wykazany z 3 województw (BUSZKO & NOWACKI 2017), nowy dla województwa śląskiego.

Coleophora therinella TENGSTROM, 1848, 5 V – 2 exx., 9 VIII – 3 exx.

Coleophora trifolii (CURTIS, 1832), 27 VII – 2 exx.

Coleophora trochilella (DUPONCHEL, [1843]), 25 VI – 2 exx.

Coleophora vestianella (LINNAEUS, 1758), 22 VII – 1 ex., 9 VIII – 7 exx.

* *Coleophora vulnerariae* ZELLER, 1839, 13 VII – 1 ex. (Ryc. 1A).

Znany z 7 województw (BUSZKO & NOWACKI 2017), z województwa śląskiego dotąd niepodawany.

Cosmopterigidae HEINEMANN et WOCKE, 1876

Cosmopterix orichalcea STANTON, 1861, 4 VI – 1 ex., 9 VIII – 1 ex.

Gelechiidae STANTON, 1854

Aristotelia brizella (TREITSCHKE, 1833), 27 VI – 2 exx.

Isophrictis striatella ([DENIS & SCHIFFERMLÜLER], 1775), 19 VII – 5 exx.

Metzneria neuropterella (ZELLER, 1839), 13 VII – 1 ex.

Monochroa cytisella (CURTIS, 1837), 19 VII – 1 ex.

Monochroa tenebrella (HÜBNER, [1817]), 27 VI – 1 ex. (Ryc. 2B).

Gatunek znany wspólnie z rozproszonych stanowisk w Polsce (BUSZKO & NOWACKI 2017), niedawno podany z Rud Raciborskich (MAROŃ & LARYSZ 2020).

Eulamprotes unicolorella (DUPONCHEL, 1843), 16 VI – 2 exx., 25 VI – 1 exx.

Eulamprotes wilkella (LINNAEUS, 1758), 28 VI – 6 exx.

* *Bryotropha desertella* (DOUGLAS, 1850), 9 VIII – 8 exx. (Ryc. 1G).

Wykazany niemal z całego kraju (BUSZKO & NOWACKI 2017), nowy dla województwa śląskiego.

Bryotropha similis (STANTON, 1854), 28 VI – 3 exx.

Bryotropha terrella ([DENIS & SCHIFFERMLÜLER], 1775), 22 VII – 1 ex.

Recurvaria leucatella (CLERCK, 1759), 27 VII – 1 ex.

Exoteleia dodecella (LINNAEUS, 1758), 23 VI – 3 exx.

Parachronistis albiceps (ZELLER, 1839), 16 VI – 2 exx.

Teleiopsis diffinis (HAWORTH, 1828), 15 VI – 2 exx., 27 VI – 7 exx.

Złowiony na Górnym Śląsku w Imielinie (LARYSZ 2008).

Chionodes distinctella (ZELLER, 1839), 23 VI – 3 exx., 25 VII – 2 exx., 9 VIII – 4 exx.

Aroga velocella (DUPONCHEL, 1838), 19 VII – 6 exx., 8 VIII – 1 ex.

Wykazany na Górnym Śląsku z Imielina (LARYSZ 2008).

Neofriseria peliella (TREITSCHKE, 1835), 27 VI – 3 exx.

Sophronia semicostella (HÜBNER, [1813]), 27 VI – 1 ex.

* *Scrobipalpula psilella* (HERRICH-SCHÄFFER, [1854]), 28 VI – 1 ex. (Ryc. 2A).

Wykazany z 9 województw (BUSZKO & NOWACKI 2017), nowy dla województwa śląskiego.

Caryocolum alsinella (ZELLER, 1868), 19 VII – 1 ex.

Wykazany z Mysłowic (LARYSZ 2014), drugie stanowisko w województwie śląskim.

Caryocolum fischerella (TREITSCHKE, 1833), 19 VII – 4 exx.

Caryocolum vicinella (DOUGLAS, 1851), 22 VII – 3 exx.

Wykazany z województwa małopolskiego (BUSZKO & NOWACKI 2017), w 2010 roku znaleziony w Ogrodzieńcu i Podzamczu (MAROŃ 2010), nowe stanowisko na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej.

* *Stomopteryx remissella* (ZELLER, 1847), 27 VI – 2 exx. (Ryc. 1C).

Wykazany tylko z województw: lubelskiego, łódzkiego i małopolskiego (BUSZKO & NOWACKI 2017), nowy dla województwa śląskiego.

Aproaerema anthyllidella (HÜBNER, 1813), 27 VI – 12 exx.

Znaleziony na Górnym Śląsku w Imielinie (LARYSZ 2008).

Anacamptis blattariella (HÜBNER, 1796), 19 VII – 3 exx.

Nothris verbascella ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 23 VI – 6 exx.

Helcystogramma albinervis (GERASIMOV, 1929), 23 VI – 2 exx. (Ryc. 1H).

Wykazany z Górnego Śląska, Mysłowice-Ćmok (LARYSZ 2018).

Helcystogramma rufescens (HAWORTH, 1828), 23 VI – 3 exx.

Wykazany z Górnego Śląska (LARYSZ 2008).

Acompsia cinerella (CLERCK, 1759), 22 VII – 4 exx.

Tortricidae LATREILLE, 1802

Acleris holmiana (LINNAEUS, 1758), 5 VII – 3 exx.

Acleris logiana (CLERCK, 1759), 18 IX – 1 ex.

Cochylimorpha hilarana (HERRICH-SCHÄFFER, 1851), 13 VII – 9 exx., 19 VII – 8 exx.

Cochylimorpha straminea (HAWORTH, [1811]), 5 VII – 3 exx., 13 VII – 5 exx.

Agapeta hamana (LINNAEUS, 1758), 25 VI – 6 exx., 30 VI – 4 exx.

Agapeta zoegana (LINNAEUS, 1767), 23 VI – 2 exx., 25 VI – 1 ex.

Eupoecilia ambiguella (HÜBNER, [1796]), 16 VIII – 1 ex.

Eupoecilia angustana (HÜBNER, [1799]), 19 VII – 4 exx., 27 VII – 6 exx.

** *Aethes bilbaensis* (RÖSSLER, 1877), 25 VII – 1 ex. (Ryc. 1E).

Niedawno wykazany jako nowy dla fauny Polski (KLAŚIŃSKI 2020b).

Aethes francillana (FABRICIUS, 1794), 27 VI – 2 exx.

Aethes hartmanniana (CLERCK, 1759), 27 VI – 4 exx.

Aethes margaritana (HAWORTH, [1811]), 13 VII – 1 ex.

* *Cochylis atricapitana* (STEPHENS, 1852), 27 VI – 2 exx.

Pierwsze stwierdzenie w województwie śląskim.

Cochylis hybridella (HÜBNER, [1813]), 13 VII – 4 exx., 25 VII – 7 exx., 27 VII – 4 exx.
Falseuncaria ruficiliana (HAWORTH, [1811]), 27 VI – 3 exx., 13 VII – 2 exx., 9 VIII – 2 exx.
(Ryc. 1I).

Wykazany z Górnego Śląska: Ligota Dolna [CA52] i Mirów [CB90] (LARYSZ 2012).

Eana canescana (GUENÉE, 1845), 20 VI – 3 exx., 27 VI – 5 exx., 05 VII – 3 exx.

Choristoneura hebenstreitella (MÜLLER, 1764), 15 VI – 2 exx.

Pandemis heparana ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 19 VII – 2 exx.

Clepsis pallidana (FABRICIUS, 1776), 27 VI – 3 exx., 30 VI – 3 exx.

Hedya dimidiana (CLERCK, 1759), 23 VI – 1 ex.

Piniphila bifasciana (HAWORTH, [1811]), 23 VI – 2 exx.

* *Phiaris schulziana* (FABRICIUS, [1777]), 20 VII – 1 ex. (Ryc. 2F).

Wykazany z 10 województw (BUSZKO & NOWACKI 2017), nowy dla województwa śląskiego.

Spilonota laricana (HEINEMANN, 1863), 5 VII – 1 ex.

Eucosma metzneriana (TREITSCHKE, 1830), 25 VI – 1 ex.

Występuje na Górnym Śląsku (LARYSZ 2008).

Epiblema graphana (TREITSCHKE, 1835), 25 VI – 5 exx.

Rhyacionia buoliana ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 13 VII – 3 exx.

Pterophoridae ZELLER, 1841

Gillmeria pallidactyla (HAWORTH, 1811), 25 VII – 2 exx.

Cnaemidophorus rhododactyla ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 13 VII – 2 exx.

Capperia trichodactyla ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 20 V – 2 exx.

Emmelia monodactyla (LINNAEUS, 1758), 25 VII – 1 ex.

Pterophorus pentadactyla (LINNAEUS, 1758), 22 VII – 2 exx.

Pyralidae LATREILLE, 1809

Pyralis farinalis (LINNAEUS, 1758), 13 VII – 1 ex.

Hypsopygia costalis (FABRICIUS, 1775), 9 VIII – 1 ex.

Endotricha flammealis ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 20 VII – 1 ex., 25 VII – 2 exx.

Elegia similella (ZINCKEN, 1818), 23 VI – 1 ex.

Matilella fusca (HAWORTH, 1811), 22 VII – 2 exx.

Delplanqueia dilutella ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 25 VI – 4 exx., 20 VII – 3 exx.,
22 VII – 3 exx.

Sciota hostilis (STEPHENS, 1834), 13 VII – 1 ex.

Wykazany z Górnego Śląska (MAROŃ & LARYSZ 2020).

Selagia spadicella (HÜBNER, 1796), 25 VI – 5 exx.

Dioryctria abietella ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 5 VII – 2 exx.

Dioryctria simplicella HEINEMANN, 1865, 25 VI – 3 exx., 27 VI – 4 exx., 5 VII – 3 exx.

Dioryctria sylvestrella (RATZEBURG, 1840), 5 VII – 3 exx.

Acrobasis repandana (FABRICIUS, 1798), 22 VII – 2 exx.

Eurhodope rosella (SCOPOLI, 1763), 27 VII – 2 exx.

Euzophera fuliginosella (HEINEMANN, 1865), 19 VII – 1 ex.

Crambidae LATREILLE, 1810

Pyrausta despicata (SCOPOLI, 1753), 13 VII – 1 ex.

Udea prunalis ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 22 VII – 1 ex.

Scoparia basistrigalis KNAGGS, 1866, 13 VII – 2 exx., 20 VII – 1 ex.

Eudonia lacustrata (PANZER, 1804), 27 V – 4 exx.

Crambus pascuella (LINNAEUS, 1758), 5 VI -3 exx., 27 VI – 3 exx.

Catoptria falsella ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), 5 VII – 2 exx., 20 VII -2 exx.

Catoptria fulgidella (HÜBNER, [1813]), 22 VII – 1 ex.

W województwie śląskim wykazany z Mysłowic (LARYSZ 2018).

Catoptria pinella (LINNAEUS, 1758), 19 VI – 1 ex., 13 VII – 4 exx.

Catopiria verellus (ZINCKEN, 1817), 30 VI – 4 exx., 5 VII – 2 exx.

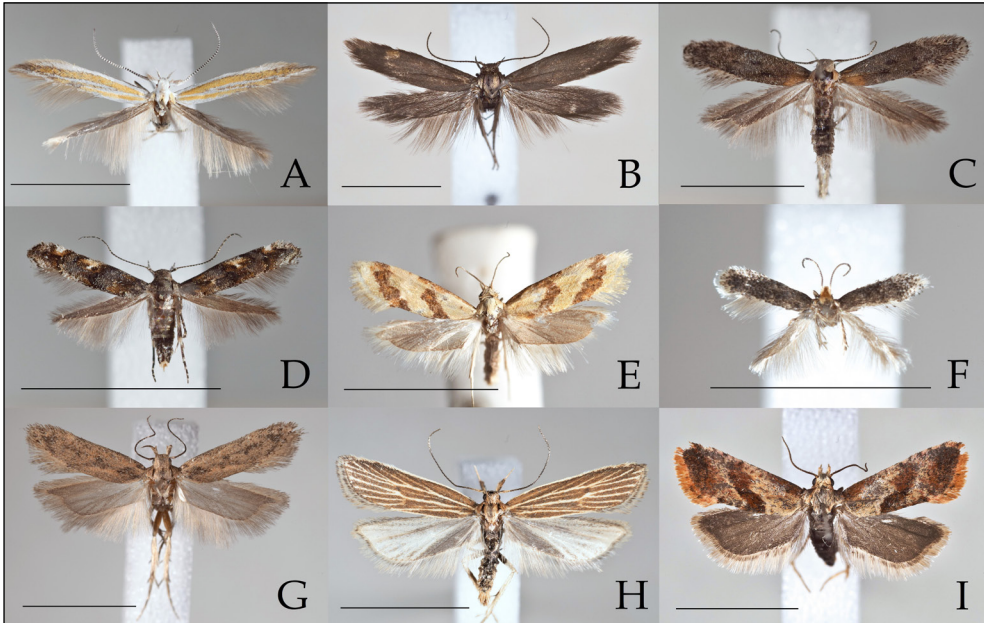
Pediasia fascelinella (HÜBNER, [1813]), 20 VII – 2 exx., 20 VIII – 3 exx.

Platytes alpinella (HÜBNER, [1813]), 13 VII – 1 ex., 20 VII – 3 exx.

PODSUMOWANIE

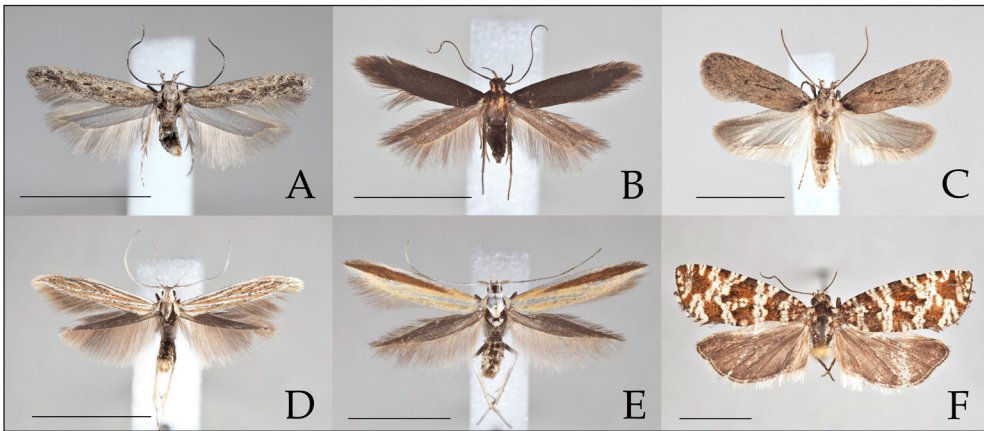
Podczas dwudziestu sześciu pobytów na stanowisku, wykazano 158 gatunków Microlepidoptera, należących do 31 rodzin. Wśród odłowionych i obserwowanych taksonów, znajdują się dwa, które wykazane były jako nowe dla fauny Polski: *Trifurcula subnitidella* (DUP.) (KLASIŃSKI 2020a) (Ryc. 1F) oraz *Aethes bilbaensis* (RÖSSLER) (KLASIŃSKI 2020b) (Ryc. 1E) (zaznaczone „**”) oraz 10 nowych dla fauny Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej i województwa śląskiego: *Depressaria artemisiae* NICKERL (Ryc. 2C), *Mompha miscela* (DEN. et SCHIFF.) (Ryc. 1D), *Coleophora ditella* ZELL. (Ryc. 2E), *Coleophora silenella* H.-S. (Ryc. 2D), *Coleophora vulnerariae* ZELL. (Ryc. 1A), *Bryotropha desertella* (DOUGL.) (Ryc. 1G), *Scrobipalpula psilella* (H.-S.) (Ryc. 2A), *Stomopteryx remissella* (ZELL.) (Ryc. 1C), *Cochylis atricapitana* (STEPH.) i *Phiaris schulziana* (F.) (Ryc. 2F) (zaznaczone „*”). Do gatunków rzadkich i nieczęsto odławianych, można zaliczyć: *Diplodoma laichartingella* (GOEZE), *Bucculatrix humiliella* H.-S., *Blastodacna atra* (HAW.), *Elachista bisulcella* (DUP.), *Blastobasis phycidella* (ZELL.), *Caryocolum alsinella* (ZELL.), *Caryocolum vicinella* (DOUGL.), *Helcystogramma albinervis* (GER.) (Ryc. 1H), *Monochroa tenebrella* (HBN.) (Ryc. 2B), *Falseuncaria ruficiliana* (HAW.) (Ryc. 1I).

Wstępne wnioski na podstawie zebranego materiału, pozwalają stwierdzić, że fauna Microlepidoptera na stosunkowo niewielkim terenie badań jest bardzo zróżnicowana dzięki bogatej roślinności kserotermicznej oraz obecności pobliskich lasów oraz terenów wiejskich.

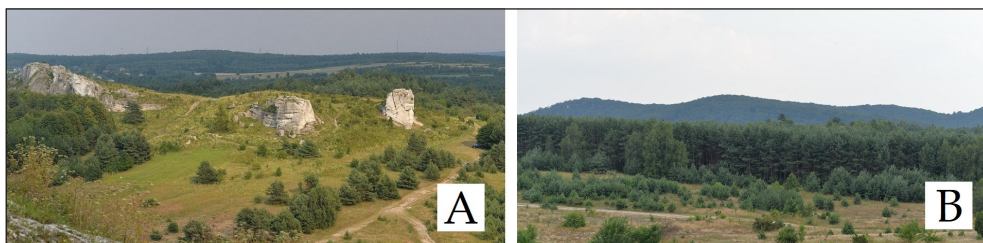
Ryc. 1. (A) *Coleophora vulnerariae* (ZELL.) ♀; (B) *Scythris seliniella* (ZELL.) ♂; (C) *Stomopteryx remissella* (ZELL.) ♂; (D) *Mompha miscella* (DEN. et SCHIFF.) ♀; (E) *Aethes bilbaensis* (RÖSSLER) ♂; (F) *Trifurcula subnitidella* (DUP.) ♂; (G) *Bryotropha desertella* (DOUGL.) ♂; (H) *Helcystogramma albinervis* (GER.) ♂; (I) *Falseuncaria ruficiliana* (HAW.) ♀. Skala = 5 mm (fot. A. Klasiński).

Fig. 1. (A) *Coleophora vulnerariae* (ZELL.) ♀; (B) *Scythris seliniella* (ZELL.) ♂; (C) *Stomopteryx remissella* (ZELL.) ♂; (D) *Mompha miscella* (DEN. et SCHIFF.) ♀; (E) *Aethes bilbaensis* (RÖSSLER) ♂; (F) *Trifurcula subnitidella* (DUP.) ♂; (G) *Bryotropha desertella* (DOUGL.) ♂; (H) *Helcystogramma albinervis* (GER.) ♂; (I) *Falseuncaria ruficiliana* (HAW.) ♀. Scale bar = 5 mm (photo A. Klasiński).

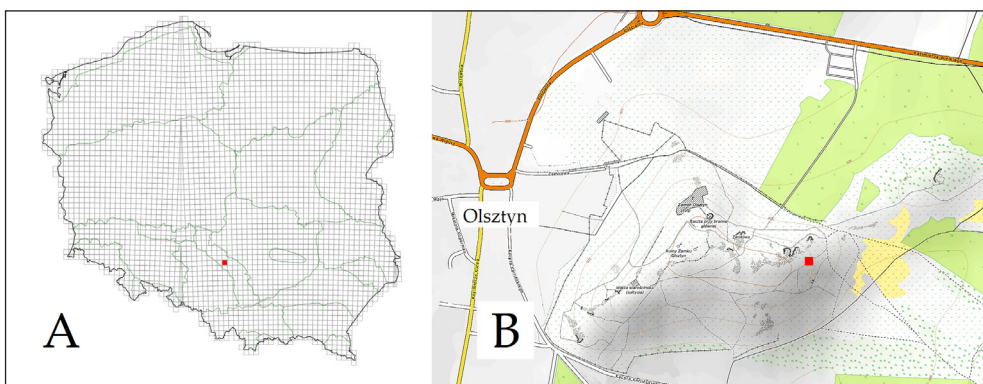
Ryc. 2. (A) *Scrobipalpula psilella* (H.-S.) ♂; (B) *Monochroa tenebrella* (HBN.) ♂; (C) *Depressaria artemisiae* NICKERL. ♂; (D) *Coleophora silenella* (H.-S.) ♂; (E) *Coleophora ditella* (ZELL.) ♀; (F) *Phiaris schulziana* (FABR.) ♂. Skala = 5 mm (fot. A. Klasiński).

Fig. 2. (A) *Scrobipalpula psilella* (H.-S.) ♂; (B) *Monochroa tenebrella* (HBN.) ♂; (C) *Depressaria artemisiae* NICKERL. ♂; (D) *Coleophora silenella* (H.-S.) ♂; (E) *Coleophora ditella* (ZELL.) ♀; (F) *Phiaris schulziana* (FABR.) ♂. Scale bar = 5 mm (photo A. Klasiński).

Ryc. 3. (A) Stanowisko badawcze, widok ze wzgórza „Ganek Ewy” na ostańce „Cegielnia” i „Kielnik”; (B) widok na „Sokole Góry” (fot. A. Klasiński).

Fig. 3. (A) Research position, view from the hill „Ganek Ewy” on the outcrops „Cegielnia” i „Kielnik”; (B) view of the „Sokole Góry” (photo A. Klasiński).

Ryc. 4. (A) Mapa Polski z siatką UTM, krainy KFP – zielone linie, stanowisko badawcze – czerwony kwadrat; (B) fragment mapy fizycznej ze stanowiskiem odłowu – czerwony kwadrat.

Fig. 4. (A) Map of Poland with UTM grid, KFP regions – green lines, research position – red square; (B) a fragment of the physical map with the collecting site – red square.

PIŚMIENNICTWO

- BARAN T. 2002. Badania nad Scythrididae (Lepidoptera) Polski. IV. Uwagi dotyczące bionomii *Scythris seliniella* (ZELLER, 1839). *Wiadomości entomologiczne* 21(3): 317.
- BARAN T. 2005. The Scythrididae (Lepidoptera: Gelechioidea) of Poland. *Polish entomological Monographs* 3: 1–269.
- BARANIAK E., BĄKOWSKI M., HOŁOWIŃSKI M. 1998. Nowe stanowiska Depressariidae (Lepidoptera: Gelechioidea) w Polsce. *Rocznik Muzeum Górnosląskiego w Bytomiu, Przyroda* 15: 177–180.
- BŁAIK T., DOBRZAŃSKI X., HOŁOWIŃSKI M., ZAJDA W. 2019. Badania nad Depressariidae (Lepidoptera) Polski. I. Nowe dane o rozmieszczeniu i bionomii. Uwagi o hodowli *Semioscopis strigulana* (DENIS & SCHIFFERMÜLLER, 1775). *Rocznik Muzeum Górnosląskiego w Bytomiu, Przyroda* 25: 189–216. <http://doi.org/10.5281/zenodo.3584945>.
- BREHM G. 2017. A new LED lamp for the collection of nocturnal Lepidoptera and a spectral comparison of light-trapping lamps. *Nota lepidopterologica* 40: 81–40.
- BUSZKO J., KARSHOLT O., RYNARZEWSKI T. 2000. Gelechiidae (pp. 44–51). In: BUSZKO J., NOWACKI J. (Eds.) 2000. The Lepidoptera of Poland. A distributional checklist. *Polish entomological monographs* 1, Poznań-Toruń: 178 pp.
- BUSZKO J., NOWACKI J. (Eds.) 2017. A distributional checklist of the Lepidoptera of Poland. *Polish entomological monographs* 13, Poznań: 222 pp.
- GAEDIKE R. 2015. Tineidae I: (Dryadaulinae, Hapsiferinae, Euplocaminae, Scardiinae, Nemapogoninae and Meessiinae). *Microlepidoptera of Europe*, Vol. 7. Brill, Leiden – Boston: 308 pp.
- KLASIŃSKI A. 2019. Dane dotyczące występowania zwojkowatych Tortricidae, (Lepidoptera) środkowej części Wyżyny Krakowско-Wieluńskiej. *Biuletyn Częstochowskiego Koła Entomologicznego* 17: 3.

- KLASIŃSKI A. 2020a. *Trifurcula subnitidella* (DUPONCHEL, [1843]), (Lepidoptera: Nepticulidae) – nowy gatunek dla fauny Polski. *Rocznik Muzeum Górnos Śląskiego w Bytomiu, Przyroda* 26 (online 011): 1–5. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4139750>.
- KLASIŃSKI A. 2020b. *Aethes bilbaensis* (RÖSSLER, 1877) (Lepidoptera: Tortricidae) – nowy gatunek dla fauny Polski. *Rocznik Muzeum Górnos Śląskiego w Bytomiu, Przyroda* 26 (online 009): 1–5. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4018467>.
- LARYSZ A. 2008. Nowe i rzadkie dla fauny Górnego Śląska gatunki motyli (Lepidoptera). *Acta entomologica silesiana* 16: 59–67.
- LARYSZ A. 2012. Nowe dane dotyczące występowania motyli drobnych (Microlepidoptera) na Śląsku. *Acta entomologica silesiana* 20: 92–94.
- LARYSZ A. 2014. Materiały do znajomości fauny motyli (Lepidoptera) Polski. *Acta entomologica silesiana* 22: 61–65.
- LARYSZ A. 2016. Ciekawsze Lepidoptera odłowione w środowisku miejskim do świetlówki UV. *XXXIX Sympozjum Sekcji Lepidopterologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego*: 14–15. http://www.cep.uj.edu.pl/documents/139445489/141836086/Sympozjum_PTE_2016_folder.pdf/f77ed94f-f044-4cbb-8b17-1bf6be7900df.
- LARYSZ A. 2016a. Bagworm moths (Lepidoptera: Psychidae) in the collection of the Upper Silesian Museum, Bytom. *Rocznik Muzeum Górnos Śląskiego w Bytomiu, Przyroda* 22: 5–67.
- LARYSZ A. 2018. Nowe dane na temat fauny motyli (Lepidoptera) Górnego Śląska. *Rocznik Muzeum Górnos Śląskiego w Bytomiu, Przyroda* 24: 79–84. <http://doi.org/10.5281/zenodo.1925794>.
- MARCINIĄK B. 2002. Koszówki (Psychidae, Lepidoptera) Wyżyny Łódzkiej. *Acta Universitatis Lodziensis* 1: 139–155.
- MARON J. 2010. Drugie stwierdzenie *Caryocolum vicinella* (DOUGLAS, 1851) (Lepidoptera, Gelechiidae) w Polsce. *Acta entomologica silesiana* 18: 91.
- MARON J., LARYSZ A. 2020. Motyle (Lepidoptera) Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. *Rocznik Muzeum Górnos Śląskiego w Bytomiu, Przyroda* 26(001): 1–40. <http://doi.org/10.5281/zenodo.3747209>.
- MASŁOWSKI L., MASŁOWSKI M. 1928. Motyle okolic Zawiercia. *Polskie Pismo entomologiczne* 7: 210–279.
- MASŁOWSKI L., MASŁOWSKI M. 1936. Motyle okolic Zawiercia. III. Uzupełnienia i sprostowania. *Fragmenta faunistica Musei Zoologici Polonici* 2(32): 403–451.
- MAPA BIORÓŻNORODNOŚCI 2020. Krajowa Sieć Informacji o Bioróżnorodności. Dostęp: 2020-12-08. <https://baza.biomap.pl>.
- PAWLIKIEWICZ P., KAZIMIERCZAK J. 2009. Nowe i rzadkie dla Wyżyny Łódzkiej gatunki motyli (Lepidoptera). *Wiadomości entomologiczne* 28(3): 183–190.
- PRÜFFER J. 1911. Przyczynek do poznania luskoskrzydłych okolic Częstochowy (Macrolepidoptera). *Entomolog Polski* 3: 99–102.
- PRÜFFER J. 1914. Materiały do poznania fauny luskoskrzydłych okolic Częstochowy, Cz 1. *Pamiętnik Fizjograficzny* 22: 171–198.
- PRÜFFER J. 1918. Przegląd motyli mniejszych Krakowa. *Sprawozdanie Komisji Fizjograficznej Akademii Umiejętności, Kraków* 52: 521–580.
- WALCZAK U. 2011. Leaf-mining moths (Lepidoptera) of the Biedrusko military area in western Poland. *Fragmenta Faunistica* 54(2): 113–136. DOI: 10.3161/00159301FF2011.54.2.113.
- WALCZAK U., BARANIĄK E., CHOWANIEC G., RYNARZEWSKI T. 2013. *Scythris buszkoi* BARAN, 2004 – first record in Poland and new data on the occurrence of Scythrididae (Lepidoptera). *Wiadomości entomologiczne* 32(4): 287–294.

Accepted: 26 January 2021; published: 5 February 2021

Licensed under a Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>